

Memo uniforme Waardenlijst vakken po-vo

Aan: Beheergroep Waardenlijsten po en vo
Van: Jurre Koning (SLO) en Judith ten Brummelhuis (Edu-V)
Review/advies: Brian Dommissie (Edustandaard, voorzitter Beheergroep Waardenlijsten RIO po-vo)
Datum: 3-2-2025
Betreft: Uniforme Waardenlijst vakken po-vo

Achtergrond

Op dit moment is er geen uniforme lijst met vaknamen voor het po en het vo. Er zijn diverse nationale bronnen met vaknamen, maar deze zijn niet gelijk. Uit een vergelijking van deze bronnen (Vakcodetabel - OCW, SLO open data, de opleidingseenheden in RIO, CBS, diverse lijsten die uitgevers zelf opgesteld hebben) bleek dat een (groot) deel van de benamingen gelijk zijn, maar er zijn vakken waarvan de benamingen niet overeenkomen. Dit is bijvoorbeeld bij de kunstvakken het geval (bijvoorbeeld voor dans dat wordt beschreven als 'Dans', 'Kunst (dans)', 'Kunstvakken II dans').

Bovendien worden niet alle vakken via die bronnen aangeboden. De vakcodelijst van OCW kent bijvoorbeeld alleen de erkende vakken in de bovenbouw van het vo, maar geen vakken die in de onderbouw worden gegeven.

Waarom een uniforme waardenlijst vakken

Een uniforme waardenlijst voor vakken is voor veel onderwijsprocessen een belangrijke voorwaarde om die effectief en efficiënt te kunnen inrichten. Vakkenlijsten die voor 1 doel worden samengesteld en gebruikt kunnen botsen met het gebruik ervan voor andere doelen. Die situatie wordt vergroot als er partijen zijn die voor hun eigen diensten eigen vakkenlijsten bij gaan houden. Zeker als ketenpartners in meerdere contexten samenwerkingen aangaan en diensten verlenen leidt dit tot extra beheerlast en afstemming wat weer kan leiden tot (deels) parallelle afspraken over nagenoeg hetzelfde.

Voor het Edu-V afsprakenstelsel is het bijvoorbeeld meer dan wenselijk om te werken met één vakkenlijst zodat overal dezelfde indeling en benaming gebruikt wordt. Voor het kunnen combineren en arrangeren van leermateriaal worden leermaterialen van meerdere aanbieders ingezet in de lessen. Om een goede vindbaarheid te realiseren is het noodzakelijk dat er een uniforme waardenlijst vakken is. Alle aanbieders zullen dan op dezelfde wijze de vakken metadateren. Dit vergroot het succesvol zoeken en combineren en arrangeren van leermateriaal voor docenten/leerkrachten.

Daarnaast kan de relatie tussen vakken die worden gegeven en de erkenning die aan die vakken door OCW wordt gekoppeld eenduidiger en transparanter worden gemaakt dan nu het geval is. Nu is er soms door verschillende naamgeving verwarring of een bepaalde erkend vak identiek is aan het vak zoals dat wordt gegeven in de praktijk (de onderwijsinrichting). Denk hierbij aan administratiepakketten die zowel zorg moet dragen dat het vakkenpakket van leerlingen wordt

vastgelegd en uitgewisseld met de overheid (met ROD) en daarnaast een rol spelen bij processen in de leermiddelenketen.

Doel

Het uiteindelijke doel van deze ontwikkeling is dat er voor het funderend onderwijs een uniforme Waardenlijst vakken wordt vastgesteld en geregistreerd bij Edustandaard. Deze lijst is inhoudelijk opgesteld door een werkgroep met daarin een aantal inhoudelijke experts en wordt afgestemd met het onderwijsveld. De waardenlijst wordt ook door de beoogde werkgroep inhoudelijk en technisch beheerd en onderhouden. Jaarlijks wordt deze lijst vastgesteld en als platte waardenlijst gepubliceerd via Edustandaard. Publicatie via Linked Open Data ten behoeve van een meer geautomatiseerde ontsluiting is daarbij als uitdrukkelijke wens geuit.

De Waardenlijst vakken bevat alle vakken die in de praktijk van het po en vo bestaan en gegeven worden met één uniforme naam en één unieke eigen code. Daarnaast zijn er relaties in deze waardenlijst aangebracht naar de vakcodes (erkenningcodes) die OCW aan bepaalde vakken heeft toegekend.¹

De Waardenlijst vakken moet leidend zijn voor alle onderwijsprocessen en -voorzieningen en daar waar nodig daarbuiten (denk aan CBS) die op de een of andere wijze iets met vakken van doen hebben. Als bepaalde wensen vanuit partijen, voorzieningen etc. niet goed worden afgedekt door de Waardenlijst vakken dan kan dat via het beoogde beheerproces worden ingebracht.

Idealiter zal op termijn de Waardenlijst vakken ook onderdeel zijn van het curriculum dat door SLO wordt onderhouden voor het funderend onderwijs en zal de waardenlijst onderdeel gaan worden van de onderwijsinrichting van RIO en via RIO Zoeken en vinden en RIO Open data beschikbaar komen.

Waar staan we nu?

In een samenwerking tussen SLO, Kennisnet Edu-V, een schoolleverancier in het po en een docent in het vo is op basis van bovengenoemde bronnen initieel een uniforme Waardenlijst vakken opgesteld. Edustandaard is hierbij betrokken geraakt om te zorgen dat de vakkenlijst als breder te gebruiken ketenstandaard geregistreerd kan gaan worden. De aanzet hiertoe is gemaakt in juli 2024 in een bijeenkomst van de Beheergroep Waardenlijsten RIO po en vo. Dit gremium is de beoogde partij die de vakkenlijst formeel in ontvangst neemt, vaststelt en zorgt voor publicatie op Edustandaard.

In verschillende overleggen tussen SLO, Edustandaard en OCW is de lijst afgestemd. Tijdens deze overleggen kwam naar voren dat het inderdaad wenselijk was om de Waardenlijst vakken voor meerdere doeleinden te gebruiken en uit te gaan van een uniforme naamgeving, waarbij er ook een relatie wordt gelegd, wanneer er sprake is van erkende opleidingen, met de

¹ In eerste instantie zullen ook de in de vakcodetabellen getoonde namen bij die vakcodes worden weergegeven. Het streven is echter, dat die namen identiek worden aan de namen die aan de vakken in de onderwijsinrichting zijn gegeven in zoverre dit mogelijk is. In feite registreert OCW ook geen eigen naam van een vak bij het vaststellen van een erkenning, maar verwijst de erkenning naar het vak (incl. de naamgeving) zoals die in de onderwijsinrichting is bepaald (bron daarbij is SLO). Echter in de praktijk zijn er namen vastgelegd bij DUO in de interne systemen (BRIN, RIO) die afwijken van die van de onderwijsinrichting die door SLO zijn aangeleverd. Die afwijkende namen worden ook getoond in de vakcodelijst die jaarlijks wordt gepubliceerd in de Staatscourant.

erkenningen. Daarom is de lijst uitgebreid met o.a. een kolom waarin de vakcodes die voor het vo/vso gelden zijn opgenomen.

Beheerproces

Het beheerproces van deze waardenlijst willen we qua governance onderbrengen bij de Beheergroep RIO Waardenlijsten po en vo, waarin vertegenwoordigers van enkele onderwijsorganisaties, OCW, DUO, Inspectie van het Onderwijs, SLO, PO-Raad en VO-raad zitting hebben en waarvan de organisatie bij Edustandaard belegd is.

OCW zal de waardenlijst als basis hanteren voor het toekennen van de erkenningen die zij aan bepaalde vakken koppelen.

Inhoudelijk en technisch zal het beheer onder verantwoordelijkheid van SLO vallen. Er zal een werkgroep ingericht worden met o.a. een afvaardiging van SLO, OCW, Kennisnet en Edu-V waar wijzigingen ingediend kunnen worden en inhoudelijk beoordeeld worden. Het resultaat van dat proces is een waardenlijst vakken die voor een volgend schooljaar van kracht gaat worden. De vaststelling daarvan zal in het jaarlijkse proces van de Beheergroep Waardenlijsten RIO po-vo plaatsvinden.

Publicatie van de Waardenlijst vakken zal via Edustandaard plaatsvinden in de vorm van een platte, statische excel-lijst. SLO zal de waardenlijst via Linked Open Data beschikbaar maken.